

De regionala bredbandskoordinatorernas verksamhet 2025

En redovisning

Rapportnummer

PTS-ER-2025:16

Diarienummer

25-19677

ISSN

1650-9862

Författare

Åsa Boman

Post- och telestyrelsen

Box 6101

102 32 Stockholm

08-678 55 00

pts@pts.se

www.pts.se

-

Förord

De regionala bredbandskoordinatorerna har, alltjämt sedan starten av verksamheten år 2015, fyllt en viktig funktion i arbetet för att uppnå Sveriges nationella bredbandsmål. Denna rapport sammanställer deras årliga redovisning av arbetet till Post- och telestyrelsens nationella sekretariat under år 2025.

Regeringens erbjudande till landets 21 regioner om att upprätthålla en funktion som regional bredbandskoordinator var tidsbegränsat och skulle upphöra efter år 2025. Nu har erbjudandet förlängts med två år, på likvärdiga villkor som tidigare. Förlängningen görs mot bakgrund av Sveriges digitaliseringsstrategi 2025–2030 som beslutades i juni 2025 och de mål som ingår i den.

Denna rapport beskriver arbetet utifrån bredbandsstrategin från 2016. Nästa års återrapportering kommer i stället att utgå ifrån digitaliseringsstrategin.

Vi vill även passa på att tacka alla de regionala bredbandskoordinatorerna för gott samarbete och betydelsefulla insatser under året.

Dan Sjöblom
Generaldirektör

Innehåll

Förord 3

Sammanfattning.....	5
1. Inledning.....	6
1.1 Bakgrund	6
1.2 Om rapporten	6
1.3 Fortsatt arbete och nytt erbjudande.....	7
2. Om funktionen regional bredbandskoordinator	8
2.1 Koordinatorfunktionens organisatoriska placering och resurser	8
2.2 Koordinatorfunktionens uppdrag och prioriteringar år 2025	9
2.3 Regionalt tillväxtarbete, strategier och styrdokument.....	10
2.4 Bredbandskoordinatorernas utmaningar	11
3. Funktionens bidrag till att nå de nationella bredbandsmålen.....	12
3.1 Regional samverkan och samordning	12
3.1.1 Samverkan inom länet.....	13
3.1.2 Samverkan med bredbandsaktörer i länet.....	14
3.1.3 Samverkan och erfarenhetsutbyte utanför länet	15
3.1.4 Samverkan med PTS.....	17
3.2 Bredbandsfrämjande arbete.....	18
3.2.1 Kartläggning av bredbandssituationen i länen	18
3.2.2 Information och kommunikationsinsatser	19
3.2.3 Insatser riktade till kommuner	20
3.2.4 Andra bredbandsfrämjande aktiviteter.....	21
3.2.5 Regional finansiering	22
3.3 Deltagande i det nationella nätverket	23

Sammanfattning

Samhällets digitalisering ger ett ökat beroende av robust och tillgänglig digital infrastruktur. Att tillgodose behovet av konnektivitet kräver aktivt arbete, samordning och samverkan på nationell, regional och lokal nivå samt i flernivåsamverkan, för att bredbandsutbyggnaden ska nå så långt som möjligt. Regeringen har erbjudit regionerna finansiering för att hålla en funktion som regional bredbandskoordinator med syftet att bidra till att nå regeringens nationella bredbandsmål. Post- och telestyrelsen (PTS) har samtidigt ett uppdrag¹ att lämna stöd åt de regionala bredbandskoordinatorerna (här kallat det nationella sekretariatet). I denna rapport redovisas det nationella sekretariatets uppföljning av de regionala bredbandskoordinatorernas verksamhet för år 2025.

Bredbandskoordinatorernas verksamhet är av stor betydelse. Ju större engagemang regionen har i funktionen, desto bättre förutsättningar skapas inom en rad olika områden.

Under året har bredbandskoordinatorerna arbetat vidare i de uppgifter som nämns i erbjudandet. De har samverkat och samordnat inom och mellan län, genom att uppmärksamma problem och föreslå lösningar relaterat till den egna regionens bredbandsutbyggnad. De har bidragit till att det nationella bredbandsstödet har riktats till berättigade områden där det behövs som mest, genom att göra prioriteringar och kvalitetssäkra den byggnadsförteckning som är utgångspunkt för stödet. Koordinatorerna deltar i en rad samverkansgrupper och bidrar i olika sammanhang med värdefull kunskap i frågor av betydelse för bredbandsstrategins genomförande. Bredbandskoordinatorerna uppger att samverkan med olika aktörer, kommuner, över länsgränserna och med den nationella nivån fungerar väl.

Koordinatorfunktionens resurser, bemanning och organisatoriska placering är i huvudsak oförändrade 2025 jämfört med året innan. Erbjudandet till regionerna om att hålla en funktion som regional bredbandskoordinator har förlängts i två år efter sista december 2025. PTS anser att funktionen är av avgörande betydelse för bredbandsutbyggnaden i hela landet och bidrar till den regionala utvecklingspolitiken.

¹ Uppdrag att lämna stöd till de regionala bredbandskoordinatorerna – I2020/02956

1. Inledning

1.1 Bakgrund

I maj år 2015 beslutade regeringen att avsätta medel för en funktion som regional bredbandskoordinator i alla län under perioden 2015–2020². I november år 2020 togs ett beslut om att fortsätta erbjuda regionerna medel till denna funktion, ett erbjudande som gäller fram till och med år 2025³. Samtliga regioner har för innevarande år rekvirerat medel och därmed tackat ja till erbjudandet om att hålla en funktion som regional bredbandskoordinator. Koordinatorfunktionen ska, med beaktande av de regionala förutsättningarna, verka för samordning och samverkan i bredbandsfrågor när det gäller såväl fast som mobil infrastruktur i syfte att bidra till att regeringens bredbandsmål uppnås. Staten har tillfört stödmedel till bredbandsutbyggnaden och i denna process har koordinatorfunktionen en viktig roll genom att prioritera byggnader där behovet av bredband är som störst. Post- och telestyrelsen (PTS) har samtidigt ett uppdrag⁴ att lämna stöd åt de regionala bredbandskoordinatorerna (här kallat det nationella sekretariatet). Regionerna ska, enligt anvisning från PTS, årligen redovisa hur verksamheten bedrivits och hur den har bidragit till att nå de nationella bredbandsmålen.

1.2 Om rapporten

PTS ska årligen, för år 2025 senast den 31 december, till Regeringskansliet (Finansdepartementet) redovisa hur de regionala bredbandskoordinatorernas verksamhet utformats och hur den har verkat för att bidra till att nå regeringens bredbandsmål. För detta syfte har de regionala bredbandskoordinatorerna svarat på en enkät. Sekretariatet har även inhämtat information från de regionala bredbandskoordinatorerna genom erfarenhetsutbyte, enskilda samtal och dialog på de gemensamma nätverksträffarna. I denna rapport redovisas resultaten av uppföljningen av de regionala bredbandskoordinatorernas verksamhet under år 2025.

En återsrapportering kring de regionala bredbandskoordinatorernas verksamhet har gjorts sedan år 2015 och för att lära mer om verksamheten och det arbete som funktionen gör rekommenderas att även läsa igenom tidigare års redovisningar.

² Uppdrag respektive erbjudande om regionala bredbandskoordinatorer - N2015/4465/ITP

³ Erbjudande om att hålla en funktion som regional bredbandskoordinator – I2020//02966

⁴ Uppdrag att lämna stöd till de regionala bredbandskoordinatorerna – I2020/02956

1.3 Fortsatt arbete och nytt erbjudande

Som nämnts ovan är år 2025 sista året som återrapporteringen enligt uppdraget 2021–2025 kommer att genomföras.

I juni år 2025 kom en ny nationell digitaliseringsstrategi⁵ och i samband med den aviserades ett nytt erbjudande⁶ till regionerna om att hålla en funktion som regional bredbandskoordinator under åren 2026 och 2027.

Beskedet kring detta var mycket välkommet, även om det bland regionerna även fortsatt finns en farhåga om vad som kan komma att hända med funktionen efter år 2027, när finansieringen tar slut.

PTS uppdrag med att samordna och stödja de regionala bredbandskoordinatorerna har, liksom erbjudandet till regionerna, även det blivit förlängt och samtliga regioner understryker vikten av att denna roll finns kvar även framåt, oavsett om en fortsatt finansiering till regionerna finns kvar efter år 2027 eller inte.

⁵ Sveriges digitaliseringsstrategi 2025–2030

⁶ Erbjudande till samtliga regioner och Gotlands kommun att upprätthålla en funktion som regional bredbandskoordinator - Fi2025/01463

2. Om funktionen regional bredbandskoordinator

2.1 Koordinatorfunktionens organisatoriska placering och resurser

Enligt regeringsbeslutet år 2020 bedömer regeringen att det finns ett fortsatt behov av att placera tillgången till effektiva, säkra och robusta elektroniska kommunikationer i ett strategiskt regionalt utvecklingsperspektiv. Samtliga regioner har sedan erbjudandets start år 2015 tackat ja till att hålla en funktion som regional bredbandskoordinator. Inom regionens organisation tillhör koordinatorfunktionen vanligen avdelningen för regional utveckling och flertalet inom enheter såsom samhällsplanering, samhällsutveckling, näringsliv och infrastruktur.

Resurser och bemanning i koordinatorfunktionen är i stort sett oförändrade för år 2025 jämfört med året innan. I Region Västernorrland har det tillträtt en ny person i rollen som bredbandskoordinator som under en tid arbetar parallellt med den tidigare vikarierande koordinatör. I Region Uppsala är den ordinarie bredbandskoordinatör föräldraledig och en vikarierande koordinatör har tillsatts.

I majoriteten av regionerna arbetar en person med uppdraget, men i tre regioner har flera personer delat på rollen under året. Koordinatorfunktionen har ofta i sitt uppdrag även stöd från olika delar av förvaltningen, exempelvis funktioner inom GIS⁷-kompetens, kommunikation och ekonomi.

I erbjudandet till regionerna om att hålla en funktion som regional bredbandskoordinator ingår finansiering. Medlen har från år 2023 till och med år 2025 sänkts från 857 000 kronor till 571 428 kronor per region och år. Trots detta är tjänsten på heltid i knappt hälften av regionerna, i fem län har man avsatt en halvtid och i fyra län varierar avsatt tid mellan 65–90 procent. I Hallands län har man avsatt mer än en heltid och på Gotland arbetar bredbandskoordinatörn cirka 20 procent. I några fall har tjänstens andel av en heltid blivit något mindre för varje år sedan år 2023, som ett resultat av att de medel som kommit med erbjudandet har minskat. I de fall bredbandskoordinatörn inte jobbar heltid i funktionen, kombineras rollen med andra arbetsuppgifter inom regional utveckling, regional fysisk planering eller annan infrastrukturplanering. Fler och fler involveras i, eller ansvarar för, regionens arbete kring drönare och några kombinerar rollen med digitaliseringsfrågor, kraftförsörjning och landsbygdsutveckling.

⁷ Geografiskt informationssystem

2.2 Koordinatorfunktionens uppdrag och prioriteringar år 2025

I regeringsbeslutet om regionala bredbandskoordinatorer specificeras koordinatorfunktionens uppgifter i punktform. I sammanfattning handlar dessa om att koordinatorfunktionen i frågor kopplade till bredband, ska verka främjande, ingå i och utveckla regionala nätverk, hålla sig informerad och sprida information samt främja länsöverskridande samarbeten kring bredbandsutbyggnad. Regionen ska också samverka med PTS i processen att dela ut bredbandsstöd genom att sammanställa ett underlag för prioritering av stödberättigade byggnader.

Uppgiften att samverka med PTS kring stödberättigade byggnader har tagit en stor del av koordinatorfunktionens arbetstid, speciellt under det första halvåret. Det har krävts intensiva förberedelser för att sprida information och samverka inom länet, kvalitetssäkra byggnadsförteckningen samt samordna och genomföra de regionala prioriteringarna.

Koordinatorfunktionens olika uppgifter hänger väl ihop, exempelvis när man samverkar med PTS inför kvalitetssäkring och prioritering av byggnader. Det görs genom att hålla sig informerad och sprida information samt genom samverkan med de nätverk som finns i och utanför länet.

Det finns stora skillnader mellan regionerna i hur förutsättningarna ser ut och hur långt utbyggnaden har kommit. Varje region och varje bredbandskoordinator behöver därför, utifrån uppgifterna i regeringsbeslutet, besluta om egna prioriteringar. Majoriteten av regionerna har under året haft utpekade fokusområden. Det vanligaste fokusområdet, som även varit i fokus under år 2023 och år 2024, är mobiltäckningsfrågor (mobiltäckning generellt, mobiltäckning på tåg samt mobiltäckningsmätningar). Andra fokusområden som nämns är arbete med det statliga bredbandsstödet, efteranslutningar och arbete för att få in bredbandsfrågan i den regionala samhällsplaneringen. Några regioner nämner också arbete med nätens robusthet/diversitet.

Ytterligare exempel på fokusområden som nämns är arbete med den digitala infrastrukturens förmåga att stödja drönare, att kartlägga den digitala infrastrukturen och att verka främjande för att öka tillgången till effektiva, säkra och robusta elektroniska kommunikationer i länet utifrån användarnas behov.

2.3 Regionalt tillväxtarbete, strategier och styrdokument

Den aktör som har det regionala utvecklingsansvaret i länet har stor betydelse för bredbandsutbyggnaden, vilket också betonas i regeringens bredbandsstrategi⁸ från år 2016. I det regionala utvecklingsarbetet ingår det strategiska och operativa arbetet med hållbar regional tillväxt, där investeringar i och främjande av bredband kan ingå. I regeringens bredbandsstrategi framhålls också att de regionala bredbandskoordinatorerna har en viktig roll ”för att öka kunskapen och stimulera engagemanget hos kommunerna samt för att skapa ökad samverkan mellan olika aktörer och mellan olika nivåer”.

Regeringens bredbandsstrategi lyfter fram betydelsen av att i regionala strategier eller planer beskriva behovet av fast och trådlöst bredband för regional tillväxt. Snabbt bredband är i de flesta fall en förutsättning för att kunna bedriva och utveckla företagande, inom exempelvis lant- och skogsbruk, besöksnäring och annan tjänste- och serviceverksamhet på landsbygden.

Alla regioner har någon form av styrdokument där bredbandsfrågan hanteras. Vilken typ av styrdokument som regionerna arbetar efter kan se lite olika ut. De flesta regioner har en bredbandsstrategi eller en strategi för digital infrastruktur. Några har också, eller i stället, en handlingsplan som ligger direkt under den regionala utvecklingsstrategin. I stort sett alla län nämner att de avser att se över sina styrdokument nu när den nya nationella digitaliseringsstrategin har lanserats i juni i år. Några län svarar att styrdokumentet redan ligger i linje med den nationella strategin eller att de kommer att anpassa verksamheten utifrån de nya målen.

Ett exempel som kan nämnas är från Region Östergötland där man arbetar strategiskt för att få in frågan i den regionala utvecklingsstrategin samt även i en tillgänglighetsstrategi.

Exempel från andra regioner är att i Norrbotten och Kronoberg kommer de att hänvisa eller koppla delar av den nya regionala utvecklingsstrategin till den nationella digitaliseringsstrategin. I Jämtland Härjedalen har man en regional plan för bredband som kommer att uppdateras utifrån den nya nationella strategin. I Västra Götalandsregionen kommer de att utforma en digitaliseringsstrategi med den nationella strategin som utgångspunkt.

⁸ Sverige helt uppkopplat 2025 – en bredbandsstrategi - december 2016

2.4 Bredbandskoordinatorernas utmaningar

Trots att den digitala infrastrukturen idag är väl utbyggd i de flesta områden, blir utmaningarna desto större där den inte är det. Utmaningar som bredbandskoordinatorerna nämner och som de närmaste åren behöver hanteras av regionerna eller andra aktörer är följande:

Ekonomiska utmaningar

- Finansiering för bredbandsutbyggnad i glesbefolkade områden.
- Möjlighet att fortsätta utbyggnaden även i kommuner med svag ekonomi.
- Brist på långsiktig finansiering för koordinatorfunktionen.

Planeringstekniska utmaningar

- Operatörer som moderniserar och förtätar den mobila infrastrukturen har beskrivit utmaningar med att få tillstånd för att sätta upp master på privat och kommunal mark och på offentliga byggnader.
- Etablera förutsättningar för luftrum och utveckla digital infrastruktur som möjliggör och stödjer trafik med autonoma farkoster.
- Öka förståelsen hos kommuner för att arbeta med digital infrastruktur på flera nivåer, exempelvis vid bygglov och strategisk planering.
- Utbyggnad bromsas av tillståndprocesser och marktillträde.

Främjanderelaterade utmaningar

- Upprätthålla ett intresse hos beslutsfattare för frågor kring digital infrastruktur då det i många fall kan uppfattas som att utbyggnaden är klar.
- Bristfällig efterfrågan från fastighetsägare och lågt engagemang från nätägare.
- Hitta aktörer som vill söka stöd eller bygga i områden som återlämnas inom PTS bredbandsstöd.
- Åldersstrukturen i fiberföreningarnas ledningsgrupper innebär en risk att inte kunna rekrytera nya, yngre personer till styrelser.
- Det finns en besparingspotential i kommuners och regioners hälso- och sjukvård genom digitala tjänster, men det är en utmaning att bygga den digitala infrastrukturen i de områden där den behövs som bäst, som i lands- och glesbygd.

Säkerhetsrelaterade utmaningar

- Redundans och resiliens i redan utbyggda nät.
- Öka robustheten i den digitala infrastrukturen för att minska effekterna av störningar och angrepp.
- Ställa krav på tjänsteleveranser i fasta nät och betrakta dessa som den primära leveransen, med mobilt eller satellit som ett alternativ.

Data- och analysrelaterade utmaningar

- Avsaknad av bra analyser över var behoven av mobiltäckning i förhållande till tillgången är som störst.
- Säkerställa att data om bredbandsinfrastruktur överensstämmer bättre med aktuella förhållanden.
- Brist på resurser och kompetens för kartläggning.
- Begränsad tillgång till data.
- Att samhällsekonomiskt motiverat kunna minska klyftorna i uppkoppling som fortfarande finns mellan stad och landsbygd.
- Att skapa infrastruktur för att möta de behov som användandet och användaren har.

Utbyggnadsrelaterade utmaningar

- Bristande mobiltäckning och kapacitet i glesbygd, i rekreationsområden, turistmål samt längs vägar.
- Behov av bättre uppkoppling på tåg och annan transportinfrastruktur.
- Efteranslutningar i redan utbyggda områden.

3. Funktionens bidrag till att nå de nationella bredbandsmålen

Att främja bredbandsutbyggnad på regional nivå bidrar till att uppnå regeringens nationella bredbandsmål. Detta kan ske på många olika sätt och behöver anpassas utifrån de regionala och lokala förutsättningarna.

3.1 Regional samverkan och samordning

En central del i de regionala bredbandskoordinatorernas uppdrag är att verka för övergripande samordning och samarbete i bredbandsfrågor. De ska också ingå i, och vid behov, utveckla regionala nätverk för kontinuerligt erfarenhetsutbyte och sprida goda exempel och information till relevanta aktörer i frågor kopplade till bredband.

Ett bevis på att de regionala bredbandskoordinatorernas samordning fungerar är att de i vissa län även är en kontaktpunkt för media. Flera av bredbandskoordinatorerna intervjuas återkommande i bredbandsfrågor av regional och lokal media.

3.1.1 Samverkan inom länet

Alla regioner har en eller flera etablerade och formaliserade regionala nätverk för bredbandsfrågor och i stort sett i alla regioner är koordinatorfunktionen sammankallande för något av nätverken. I de flesta regioner är koordinatorfunktionen sammankallande för det nätverk dit de kommunala bredbandssamordnarna samt i några fall även länsstyrelsen bjuds in. I vissa regioner eller vid vissa tillfällen bjuds även andra aktörer in till dessa möten. I Västra Götalandsregionen bjuds i stället representanter för kommunalförbunden in för att representera de 49 kommunerna. På Gotland har man ett nätverk för de många fiberföreningarna. I flera kommuner i Stockholms län är bredbandsfrågan lågt prioriterad p.g.a. att tillgången till bredband är god. I stället för att hålla ett nätverk för alla kommuner håller den regionala bredbandskoordinatören kontakt och dialog med de aktiva kommunerna individuellt.

I koordinatorns uppgift att bistå PTS i att sammanställa underlag för beslut om prioriterande byggnader inom de utpekade stödområdena i regionen är det tydligt att detta ska ske i samverkan med bland annat länsstyrelsen och kommunerna. I alla regioner har en tät dialog förts med kommunerna både i grupp och enskilt. Kommunerna har fått möjligheten att välja ut, eller ge önskemål, om vilka områden och/eller byggnader de, utifrån egna behov och förutsättningar, vill prioritera för bredbandsutbyggnad med statligt stöd. Samverkan med Länsstyrelsen har skett på lite olika sätt men i en majoritet av länen har man samverkat kring både kvalitetssäkringen och de regionala prioriteringarna. Flera av regionerna har haft avstämningar, dialog eller annan samverkan med Länsstyrelsen för att ge dem möjlighet att tycka till om de föreslagna regionala prioriteringarna.

Ofta blir den regionala bredbandskoordinatören en kontaktpunkt även för enskilda företagare och privatpersoner i länet. Bredbandskoordinatorerna får bland annat frågor om mobiltäckning, tillgång till fiber och vilka alternativ som finns när det gäller snabbt bredband.

Andra samverkansgrupper i länen, där koordinatorfunktionen antingen är sammankallande eller deltagare, är exempelvis:

- Samhällsplanering och infrastruktur⁹ (där nyckelpersoner i regionen som arbetar med frågor kopplade till samhällsbyggnad och infrastruktur är inbjudna).

⁹ Södermanland

- Nätverk för trafikinfrastruktur och strukturbilder¹⁰ (där kommuner, Trafikverket och kollektivtrafiken är inbjudna).
- Nätverk för näringslivsfrågor¹¹.
- Samhällsbyggarnätverket i Östergötland (med deltagare från kommuner, Trafikverket och Länsstyrelsen).
- Kommunernas Landsbygdsnätverk och nätverket för kommunala samhällsbyggnadschefer¹².
- Regionalt drönarnätverk med deltagare från Örebro kommun, Örebro universitet, Örebro flygplats och Region Örebro innovation.
- Nätverk för kommunal e-hälsa och välfärdsteknik¹³ där socialtjänsten bjuds in.
- IT-chefsnätverket där IT-chefer i kommunerna samt enhetschefer och strateger från Regionen ingår¹⁴.
- Digitaliseringsstrategernas nätverk¹⁵ där ett antal digitaliseringsstrateger samlar sig.
- GREAT¹⁶, vars syfte är att främja bredbandsutbyggnad och en positiv digitalisering för näringslivet i Västsverige.
- Regionalt nätverk inom digital omställning¹⁷ som når tjänstemän och politiker i samtliga 15 kommuner. Bredbandskoordinatören informerar om bredbandsfrågor varje kvartal.

3.1.2 Samverkan med bredbandsaktörer i länet

Bredbandskoordinatorerna har en aktiv dialog med mobiloperatörerna samt med relevanta bredbandsaktörer som är aktiva i länet, både privata och offentliga, lokala och nationella aktörer. Koordinatören har tillsammans med aktörerna en kontinuerlig dialog kring utbyggnadsplaner, pågående utbyggnad, svåra områden samt möjliga samarbeten i länet. Ofta kan bredbandskoordinatören hjälpa till att hitta lösningar i områden där utbyggnaden stannat av eller inte påbörjats. Exempel på detta är när kostnaden för projektet blivit så hög, exempelvis på grund av att för få hushåll har tackat ja till erbjudandet om fast bredbandsuppkoppling, att aktören väljer att dra sig ur. Med bredbandskoordinatorns erfarenhet och kreativitet kan denna låsning ibland lösas sig, då man tillsammans hittar vägar framåt. Mer konkret kan vara att

¹⁰ Kalmar

¹¹ Södermanland

¹² Västmanland

¹³ Örebro

¹⁴ Värmland

¹⁵ Värmland

¹⁶ [Västra Götaland, great-it.se](https://www.great-it.se)

¹⁷ Västerbotten

koordinatören håller informationsmöten tillsammans med aktören och kommunen för att prata om vikten av tillgång till snabbt bredband i framtiden samt att de hjälper till att hitta lösningar för att utbyggnaden ska kunna realiseras.

Även samverkan kring det nationella stödet har skett i alla regioner. Regionen samverkar med relevanta aktörer kring den kvalitetssäkring som görs inför framtagning av byggnadsförteckningen som ligger till grund för utlysningen av bredbandsstöd. Koordinatorfunktionen för också dialog med aktörerna som är aktiva i regionen kring prioriterade områden och har uppmuntrat aktörerna att söka stöd för relevanta områden.

I flera regioner finns organiserade samverkansgrupper mellan bredbandsaktörer i länet. I Västerbotten finns "Bredbandssamordnare inom Digitalisering i Västerbotten" där kommunens bredbandssamordnare, stadsnätsrepresentanter och AC-Net deltar. Genom "Bredbandsforum Dalarna" samlas de femton kommunerna, stadsnäten och Länsstyrelsen i Dalarnas län och i "Stadsnätsforum i Norrbotten" samlas IT Norrbotten, Länsstyrelsen, kommunala stadsnät m.fl.

Flera län nämner också att de har haft samverkan och dialog med tornbolag samt med fastighetsägare. Detta för att föra en dialog kring inplacering av utrustning eller placering av master på exempelvis kommunal mark eller offentligt ägda byggnader.

I de fall det inte finns formaliserade samverkansgrupper med marknadsaktörer bjuder koordinatorfunktionen gärna in dessa till sina redan etablerade nätverk.

Oavsett om det finns etablerade nätverk med marknadsaktörerna eller inte så sker det en löpande dialog via telefon, e-post och möten.

3.1.3 Samverkan och erfarenhetsutbyte utanför länet

Bredbandskoordinatorerna samverkar och utbyter gärna erfarenheter utöver det erfarenhetsutbyte som sker vid det nationella sekretariatets regelbundna koordinatorsträffar. Vanligen sker en sådan utökad samverkan med närliggande län eller län med liknande förutsättningar, och några samarbeten är mer formaliserade än andra. Exempel på samverkansområden är gemensamma projekt och studier, finansieringslösningar samt inspel och skrivningar i olika policyfrågor.

I Regionsamverkan Sydsverige¹⁸ (RSS) sker samverkan inom Sveriges sex sydligaste regioner¹⁹ på högsta politiska nivå. Det finns strukturer på både politisk nivå och tjänstemannanivå med tillhörande mål, uppdrag och handlingsplan.

Bredbandskoordinatorerna i respektive län utgör en arbetsgrupp inom området

¹⁸ [Om Regionsamverkan Sydsverige – Regionsamverkan Sydsverige](#)

¹⁹ Blekinge, Halland, Jönköping, Kalmar, Kronoberg, Skåne

bredband som är ett av samarbetsorganets högst prioriterade områden. Under år 2025 har fokus varit mobiltäckning och uppkoppling på tåg, delar av gruppen har även samverkat kring yttranden över lagstiftningsprocesser inom EU.

Norrlandslänen²⁰ samverkar i frågor som berör gemensamma utmaningar. Länen har återkommande möten och gör gemensamma insatser genom till exempel inspel och skrivelser i aktuella policyfrågor på den nationella nivån där länen ser ett gemensamt behov av att agera.

Bredbandskoordinatorerna i Jämtland Härjedalen och Västernorrlands län har regelbundna möten för samverkan kring bland annat Eruf²¹-finansiering.

Region Gävleborg driver ett projekt kring uppkoppling på tåg där man samverkar länsöverskridande genom att mäta tågsträckor som går in i Västernorrland, Uppsala och Dalarna.

Regionerna i Mellansverige²² ingår i en samverkan kring bredbandsstrategiska frågor utifrån ett regionalt perspektiv. Denna samverkan kompletterar den nationella och lokala samverkan som sker inom ramen för regionernas ordinarie arbete med bredbandsinfrastruktur. Tillsammans omfattas 94 kommuner av denna samverkan. Inom ramen för samarbetet har regionerna tillsammans bland annat genomfört en rad gemensamma studier, debattinlägg samt gemensamt besvarat remisser inom bredbandsområdet. De har även genomfört kunskapshöjande insatser, så som webinarier. Från och med i år deltar även Västra Götalands bredbandskoordinator i de veckovisa mötena. Med start år 2025 driver Bredbandssamverkan Mellansverige ett gemensamt EU-projekt och en stor del av det gemensamma arbetet läggs på detta projekt.

De regionala bredbandskoordinatorerna deltar även i flera nationella samverkansforum, såsom:

- SKR:s träffar där man samlar vissa bredbandskoordinatorer beroende på frågornas karaktär. SKR pratar även om bredbandsfrågor i bland annat nätverket för regionala utvecklingsdirektörer och även där kan bredbandskoordinatorerna ge sina inspel.
- SKR:s drönargrupp där bredbandskoordinatorerna i Gävleborgs och Örebro län är deltagare.
- Flera av de regionala bredbandskoordinatorerna deltar i möten och evenemang arrangerade av exempelvis Byanätsforum, Stadsnätsföreningen och andra intresseorganisationer.

²⁰ Västerbotten, Västernorrland, Jämtland Härjedalen, Norrbotten, Gävleborg och Dalarna

²¹ Europeiska regionala utvecklingsfonden

²² Värmland, Örebro, Västmanland, Uppsala, Stockholm, Södermanland och Östergötland

3.1.4 Samverkan med PTS

Enligt erbjudandet till regionerna ska den regionala bredbandskoordinatören samverka med PTS i bredbandsrelaterade frågor samt bistå PTS med underlag för prioriterade byggnader. Ett tätt samarbete har under året skett med PTS, dels inför kvalitetssäkring av byggnadsförteckningen över stödberättigade byggnader framtagna av PTS, dels inför de regionala prioriteringarna. Återkommande avstämningar har ägt rum via det nationella sekretariatets träffar och uppföljning, dialog och samverkan har skett löpande under året. Alla regioner fick ta del av stödet år 2025, men nivå på stödmedel och antal byggnader varierar stort regionerna emellan.

PTS håller även ett CEF-kansli (Connecting europe facility eller översatt till Fonden för ett sammanlänkat Europa) som hanterar stöd inom CEF Digital²³. Även här har en god samverkan skett mellan CEF-kansliet och koordinatorfunktionen, som fått möjlighet att ta del av information och dialog kring stödet. Flera Regioner är också, tillsammans med marknadsaktörer, delaktiga i processen med att söka stöd inom CEF Digital.

PTS ser behovet av att ta vara på den kunskap och erfarenhet som de regionala bredbandskoordinatorerna har. De regionala bredbandskoordinatorerna bjuds därför in till att, på olika sätt, bidra i PTS olika ansvarsområden, exempelvis i genomförandet av regeringsuppdrag. Detta görs bland annat genom workshops på de nationella koordinatorsträffarna, dialog och diskussion inom de mellanregionala nätverken, via samverkansverktyget Projectplace eller via enskilda intervjuer och samtal.

²³ [Sök pengar från EU för digital infrastruktur](#)

3.2 Bredbandsfrämjande arbete

De regionala bredbandskoordinatorerna har i sitt uppdrag att verka främjande för att öka tillgången till effektiva, säkra och robusta elektroniska kommunikationer (bredband) i länet. De ska också hålla sig informerade samt sprida information inom länet om initiativ som är relevanta för uppdraget.

I tidigare avsnitt nämns mer utförligt om vilka samverkansytor och samverkansgrupper som koordinatorfunktionen arbetar tillsammans med inom och utanför länet. Målgrupperna för de bredbandsfrämjande aktiviteterna sker i många fall i dessa, redan etablerade, grupperingar men även med andra grupper i fokus.

3.2.1 Kartläggning av bredbandssituationen i länen

Kartläggning av den aktuella bredbandssituationen är en utgångspunkt och förutsättning för det regionala bredbandsarbetet. Med information om befintliga nätägare i området, nätens sträckning och redan anslutna byggnader i förhållande till de byggnader som saknar bredband, är det möjligt att identifiera de mest kostnadseffektiva lösningarna för de fastigheter som saknar snabbt bredband. Koordinatorerna lyfter ofta att uppdaterade och korrekta kartläggningar ger bättre planering och samordning av bredbandsutbyggnad på regional nivå.

Genom PTS bredbandsstöd bjuds alla regioner in till att kvalitetssäkra den byggnadsförteckning, dvs. de byggnader som är berättigade till stöd, som myndigheten tar fram. I och med detta erbjudande har koordinatorfunktionen möjlighet att granska uppgifterna i byggnadsförteckningen för att antingen lägga till byggnader som borde vara stödberättigade eller ta bort byggnader som exempelvis redan har, har närhet till, eller inom kort kommer att få tillgång till fast infrastruktur. Regionen har en mycket god lokalkännedom och kan under rätt förutsättningar via kvalitetssäkringen bidra till en korrekt byggnadsförteckning.

Förutsättningarna för att ha en uppdaterad kartläggning över det mobila nätet ser olika ut i länen. I några län kompletterar regionen PTS mobiltäckningskartläggning med egna mobiltäckningsmätningar, operatörernas täckningskartor samt lokalkännedom. Operatörernas mobiltäckningskartor stämmer dock inte alltid överens med verkligheten enligt koordinatorerna.

Koordinatorfunktionerna pekar på utmaningar i arbetet med att kartlägga den nuvarande bredbandssituationen. De utmaningar som betonas är främst brist på kompetens, resurser och verktyg för att använda kartsystem (GIS) i kartläggningsarbetet, inaktuella och i vissa fall felaktiga uppgifter om bredbandstillgången på lokal nivå och framför allt behovet av mer detaljerade data kring bredbandsutbyggnad och mobiltäckning.

3.2.2 Information och kommunikationsinsatser

Att sprida information, hålla utbildningar och anordna kommunikationsinsatser är en stor del av koordinatorfunktionens roll. Genom dessa insatser bidrar de regionala bredbandskoordinatorerna till kunskap om vikten av utbyggnad av snabbt bredband i länet. Genom att höja kunskapen hos politiker, tjänstemän och andra relevanta aktörer kan man även lösa problem och skapa möjligheter till att snabbare nå de nationella bredbandsmålen.

Alla regioner har under året arbetat med någon typ av informations- och kommunikationsinsats riktad mot olika målgrupper. I de redan etablerade samverkansgrupperna inom regionen informerar man om PTS bredbandsstöd och andra aktuella frågor. Information och dialog kring bredbandsstödet sker också tillsammans med bredbandsaktörer, landsbygdsutvecklare, länsstyrelsen och politiker. Koordinatorfunktionen beskriver även att de ofta håller utbildningsinsatser och informationsdragningar om bredbandsläget i länet för både kommun- och regionpolitiker. Fokus kan också vara på områden såsom mobil infrastrukturens-, robusthets-, redundans- och säkerhetsfrågor.

Nedan följer några andra exempel på hur regionerna arbetat med information och kommunikation.

Bredbandskoordinatorerna följer avvecklingen av 2G/3G näten där de deltar i PTS informationsmöten, sprider information och för dialog med kommuner och andra organisationer i länet.

Region Jönköping har, tillsammans med Byanätsforum, anordnat en gemensam informationsträff med länets byanät.

I Region Skåne har Bredbandskoordinatorn hållit ett informationsmöte för regional utveckling med 120 deltagare.

Region Blekinge håller regelbundna presentationer för ledning och politik, bland annat om hur vi möter samhällets behov av tillgång till digital infrastruktur. Den regionala bredbandskoordinatorn håller också en gästföreläsning om "Digital infrastruktur är en del av Samhället" några gånger per år. Målgruppen är studenter i mastersprogrammet i fysisk planering på Blekinge Högskola.

Region Sörmland har genomfört ett antal kunskapshöjande insatser riktade till samhällsbyggnadschefer. Man har också medverkat i ett kommunalt nämndmöte med kunskapshöjande insats inför beslut om bygglov till en mobilmast. I februari genomförde Regionen även en nationell inspirationskonferens som primärt riktade sig till branschens aktörer och beslutsfattare och belyste ett antal aktuella frågor inom digital infrastruktur.

I Region Dalarna ser man till att presentera aktuella bredbands- och mobilrelaterade frågor i forum som till exempel Samhällsbyggnadschefsnätverket och nätverk kopplat till kollektivtrafik.

Region Gävleborg har hållit utbildning, för politiker och tjänstemän, kring tekniken som används för att få uppkoppling på tåg och bussar. Regionen har också anordnat ett seminarium för att dela resultatet från mätningar på tåg och bussar som gjordes i mars år 2025. De som deltog är bland annat Regioner, PTS, SKR, Regeringskansliet, bussbranschen, tågbranschen och Trafikverket.

Regionerna i Mellansverige²⁴ har tillsammans tagit fram ett nyhetsbrev med fokus på utredningar och information som stärker kopplingen till digital infrastruktur. Syftet är att nå politiker och högre tjänstepersoner inom kommun, länsstyrelse och andra relevanta organisationer. Ambitionen är att skicka ut detta nyhetsbrev fyra gånger per år.

3.2.3 Insatser riktade till kommuner

Kommuner har en viktig roll för bredbandsutbyggnaden med ansvar för bland annat samhällsplanering, näringslivs- och landsbygdsutveckling, som markägare och köpare av tjänster samt i vissa fall nätägare och finansiär. En viktig del i de regionala bredbandskoordinatorernas arbete är att stödja och främja kommunernas arbete med bredbandsfrågor. Ofta får funktionen även möjlighet att granska eller ge synpunkter på kommunernas översiktsplaner.

Som tidigare nämnts så finns det i alla regioner etablerade nätverk där bredbandskoordinatorn träffar kommunernas bredbandssamordnare eller tjänstepersoner med ansvar för bredbandsfrågor. På dessa träffar delar man bland annat erfarenheter med varandra, sprider information och håller utbildningar relevanta för nätverken. Exempel på hur koordinatorfunktionen stöttat kommunerna för att bidra till att uppnå regeringens bredbandsmål följer nedan.

Bredbandskoordinatorn har en viktig roll i att utbilda nya medarbetare hos offentliga aktörer. Bredbandskoordinatorn i Örebro län nämner att flera personer i länet har ersatts till följd av pensionsavgångar och att den regionala funktionen har en central roll i att säkerställa kontinuitet och underlätta övergången för nya kollegor.

Region Västmanland arbetar för att frågan om digital infrastruktur ska få stor plats i styrdokument och i kommunernas planarbete samt att frågan ska ses som en förutsättning för en hållbar utveckling och inte vara en isolerad fråga.

²⁴ Värmland, Örebro, Västmanland, Uppsala, Stockholm, Södermanland och Östergötland

Region Kronoberg har under året haft en fördjupad dialog med vissa kommuner angående mobiltäckning i samband med nedsläckning av 2G/3G näten. Syftet är att få till kompetens, erfarenhetsutbyte och medvetenhet om förutsättningar för framtida utbyggnad.

I Region Västra Götaland nämner bredbandskoordinatorn att regionen kommer att engagera kommunerna i arbetet med den nya regionala digitaliseringsstrategin.

Region Värmland har uppmärksammat en viss problematik med att få till avtal för nya mobilsiter på mark eller vid inplaceringar på byggnader. Därför arbetar man nu för att få till en aktivitet riktad till kommuner och fastighetsägare kring förordningen om gigabitinфраstruktur och främjande kring etablering av nya mobilsiter och inplaceringar.

3.2.4 Andra bredbandsfrämjande aktiviteter

I uppföljningen av de regionala bredbandskoordinatorernas verksamhet finns många exempel på hur man kan främja bredbandsutbyggnaden för att bidra till regeringens bredbandsmål, nedan beskrivs några av dessa.

Bredbandskoordinatorn i Region Dalarna deltar i det nordiska, gränsöverskridande samarbetet "Grensekomiteen Innlandet-Dalarna"²⁵ där kommittén aktivt arbetar för att förbättra kommunikationen i det aktuella gränsområdet mellan Sverige och Norge.

Region Jönköping är med i en arbetsgrupp för att hjälpa Jönköpings Energi att hitta rätt former/arbetssätt för att starta upp projektet "Säkrat internet i Jönköpings län" vars målsättning är att kunna köra ö-drift, dvs. att internetbaserade tjänster kan fungera inom ett avgränsat område, även om anslutningen till internet utanför området är avskuren.

I Region Kalmar för man löpande dialoger med intressenter inom näringsliv, akademi, kommuner m.fl. om betydelsen av säker och hållbar digital infrastruktur.

I Region Jämtland Härjedalen hjälper bredbandskoordinatorn till att förmedla brister eller önskemål i de fasta och/eller mobila näten från privatpersoner till de aktörer problemet eller önskemålet berör.

Bredbandskoordinatorn i Värmland har under året vid två tillfällen bjudit in PTS till studiebesök i några av de värmländska kommunerna. Under besöken fick myndigheten träffa ett stort antal aktörer så som bland andra LRF Värmland, kommuner, regionens verksamhet och flera olika företagare. Dessa besök var mycket intressanta och uppskattade av alla parter.

²⁵ <https://innlandet-dalarna.com>

Region Gävleborg genomför ett projekt där regionen de kommande fyra åren ska mäta mobiluppkopplingen längs väg och järnväg i länet. Under året har de genomfört mätningar på tåg samtidigt som de håller på att se över avtal och samarbeten mellan aktörer som är viktiga för uppkopplingen.

I Region Halland har man påbörjat ett arbete med en behovs- och systemanalys över infrastrukturen för digital konnektivitet. Man har också påbörjat ett arbete med att implementera bredband i fysisk planering genom att koordinatören medverkar i uppdraget med att ta fram en regional fysisk plan.

Koordinatören i Västerbotten har drivit en telekomupphandling för Västerbottens och Norrbottens organisationer inom offentlig sektor.

Då tillgången till mobil infrastruktur prioriteras allt högre har Region Södermanland tillsammans med övriga regioner i Mellansverige ansökt och fått beviljat ett treårigt Eruf-projekt som syftar till att stärka de små och medelstora företagens möjlighet till att utnyttja digitaliseringens möjligheter. Fokus i detta projekt är just tillgången till mobil digital infrastruktur. Inom ramen för projektet kommer fysiska mätningar att göras men företagens idag upplevda tillgång och framtida behov av tillgång kommer också att kartläggas.

Koordinatorfunktionen är oftast den på regionen som tar fram och förankrar svar kring konsultationer, remisser och andra yttranden inom bredbandsområdet. Ibland görs detta tillsammans med regioner som har likartade förutsättningar och ibland går alla regioner ihop i ett gemensamt yttrande.

3.2.5 Regional finansiering

Ett sätt att främja bredbandsutbyggnaden är att tillskjuta regionala medel till bredbandsutbyggnad på regional nivå. I de fall regionen tagit initiativ till en regional lösning för bredbandsutbyggnaden fokuseras koordinatorverksamheten till stor del på dessa projekt.

I flera län har regionen tillfört medel för att stödja bredbandsutbyggnaden i länet i någon form. Västra Götalandsregionen har sedan år 2011 ett eget bredbandsstöd där kommunerna kan söka pengar för att bygga ut stamnät till lokala accessnät på landsbygden. Stödet kan sedan år 2018 även användas till att finansiera samhällsmaster och redundansförbindelser. År 2011 avsatte regionen 150 miljoner kronor och hittills har regionen använt drygt 110 miljoner kronor av dessa medel. Eftersom kommunerna lägger motsvarande summa, har över 220 miljoner kronor tillförts bredbandsutbyggnaden genom detta stöd. Stödet löper vidare med en årlig budget på 11 miljoner kronor.

Även i Skåne har regionen avsatt medel till ett regionalt bredbandsstöd med ett upplägg likt Västra Götalands. Regionen har tillsammans med kommunernas medfinansiering tilldelat marknaden 150 miljoner kronor under perioden 2022–2025. Detta har resulterat i att drygt 3000 byggnader (primärt på landsbygden) har blivit uppkopplade.

I Region Halland är intresset för frågan hos politiken fortsatt stort. Med anledning av det finns det ytterligare avsatta budgeterade medel för att stötta bredbandsutbyggnaden och för att öka tillgången till effektiva, robusta och säkra elektroniska kommunikationer i länet. Det är dock ännu inte fastställt hur dessa medel ska användas men de kommer inte att användas för stöd till bredbandsutbyggnad i traditionell mening.

Region Kalmar beslutade år 2021 om en stödmodell med en struktur likt det nationella stödet men med en tydlig marknadsdialog som metod för framtagande av stödansökningar. Regionen är nu på gång med att utreda en uppdaterad modell. Tidplanen är inte beslutad ännu men utredningen kommer att ha en bredare omfattning än tidigare beslutad modell.

I de regioner²⁶ där det finns möjlighet att finansiera bredband inom regionalfonderna, Eruf, har alla avsatt medel för medfinansiering till nya bredbandsprojekt under året.

Region Värmland diskuterar att avsätta egna medel för digital infrastruktur, eventuellt med någon form av kommunal medfinansiering. Under innevarande år har regionen inlett en analys av förutsättningarna för ett regionalt bredbandsstöd. Denna beräknas vara klar under våren år 2026. Bredbandskoordinatörn nämner att huvudorsaken till diskussionen kring att avsätta medel till ett eget bredbandsstöd är att marknadens investeringar och det statliga bredbandsstödet inte möter Värmlands behov.

3.3 Deltagande i det nationella nätverket

Vid tolv tillfällen har det nationella sekretariatet arrangerat nätverksträffar för de regionala bredbandskoordinatorerna, varav tre av träffarna har arrangerats som fysiska tvådagarsmöten. På de regelbundna nätverksträffarna har relevanta aktörer, myndigheter och intresseorganisationer bjudits in. Uppslutningen bland koordinatorerna har varit mycket god och i stort sett alla län är representerade vid varje möte med undantag om det krockar med någon annan prioriterad aktivitet. I största möjliga mån erbjuds även att delta på distans. Regeringskansliet har också deltagit på ett flertal möten, dels för att lyssna in men även för att dela aktuell

²⁶ Västernorrland, Jämtland Härjedalen, Västerbotten och Norrbotten

information. Mötenas främsta syften är erfarenhetsutbyte, dialog, kompetensutveckling och att sprida goda exempel.

Utöver de fysiska mötena har sekretariatet under året även bjudit in till digitala möten vid sju tillfällen. Här har aktuella ämnen diskuterats internt i gruppen eller med olika externa aktörer som deltagit. Det har också varit ett bra sätt att på kort varsel ta vara på möjligheten att lyfta aktuella frågeställningar inom koordinatorsgruppen.

Exempel på det som avhandlats på 2025 års möten:

- Presentation av Gigabitutredningen.
- Information och dialog kring införandet av Gigabitförordningen
- Presentation av Västra Götalandsregionen kring deras eget 5G nät
- Presentation kring Gävleborgs arbete med täckning på tåg
- Dialog kring bredbandsfrågan i ett landsbygdsperspektiv med Hela Sverige Ska Leva och Byanätsforum
- Studiebesök i Roslagen med presentation av projektet kring reservkraftlösning
- Presentation kring det digitala årtiondet
- Under året återkommande information och dialog med PTS kring det nationella bredbandsstödet.
- Studiebesök hos Luleå tekniska universitet
- Presentation av avhandlingen Digitalisering för ett gott (möjligt?) liv i byar
- Information och workshop om PTS uppdrag att föreslå ett stöd till infrastruktur för mobila tjänster
- Presentation av Sveriges Digitaliseringsstrategi
- Presentation av forskningsprojekt kring kvantteknologi och beroendet av fiberuppkoppling
- Presentation av MSB kring implementering av Rakel G2 samt SWEN
- Presentation av Trafikverkets uppdrag -Tillhandahållande av tjänster för bättre mobiltäckning till tågresenärer
- Dialog och information från TechSverige
- Dialog och diskussion kring PTS uppdrag att stödja genomförandet av digitaliseringsstrategin
- PTS informerar om status gällande SMP-regleringen
- PTS berättar om arbetet med att skapa till en gemensam karta med regionala inloggningar
- Information kring PTS årliga insamling av data inför MTBBK²⁷.
- Presentation av PTS årliga bredbandskartläggning.

²⁷ Mobil- och bredbandskartläggningen

- Presentation av Trafikverket kring införandet av digitaliserade vägtransportsystem.
- Presentation kring behovs- och systemanalys av Region Halland.
- Presentation av Mellansveriges Eruf projekt kring mobiltäckningsfrågor.